

KALVOLA Peltokutila (Ihalahonmäki)

Rautakautisen röykkiöalueen
pohjoispuolen koekaivaus

Simo Vanhatalo 1988

KAIVAUSSELOSTUS

Kohteen nimi: Kalvola, Peltokutila (Ihalahonmäki)
Muinaisjäännöstyyppi ja lk: rautakautisen röykkiöalueen ympäristö, III
SkI-inventointi numero: 46

Kunta: Kalvola (Iittala)
Kylä: Kalvola, Kutila
Tila, rek.no: Viitaharju, 1:373
Maanomistaja: Seppo Mäenluoma
Osoite: 14500 Iittala

Peruskartta: 2132 01 Kalvola p. 1986 (Huom! peruskartan muinaisjäännös-
merkki on väärässä paikassa, noin 70 m liikaa luoteessa)

Koordinaatit: kaivausalue: lähin röykkiö:
x = 6774 16 x = 6774 17
y = 507 58 y = 507 62
z = 93.5 - 94.5 z = 92.5

Rahoittaja: Museovirasto, koekaivausryhmä
Tutkimusaika: 16. - 26. 5. 1988
Tutkimustapa: Koekaivaus; koekaistat + koekuopat
Tutkimus- / kaivausala: 0.8 ha / n. 23 m²

Kaivauksenjohtaja: Simo Vanhatalo, fil.yo
Piirtäjä: Kaarlo Katiskoski, HuK
Kaivajien lukumäärä: 2 (kunnan palkkaamia)

Löydöt v. 1988: -

Valokuvat: f. 72478 - 85 (kuvat 1 - 8, s. 8 - 9, luettelo s. 3)
Diat: d. 15~~2~~₃70 - 77 (luettelo s. 3)

Kartat: Yleiskartta 1:1000 (orig. 1:500) A4, s. 6

Karttaotteet: GT 4, 1:200 000, p. 1987 A4, s. 4
Peruskartta 2132 01 Kalvola, 1:20 000, p. 1986 A4 s. 5
Yleiskartta: N. Cleve v. 1936 1:1000 (orig. 1:500) A4 s. 7

Aikaisemmat tutkimukset: Kaivaus, röykkiö 45: Nils Cleve 1933
Tarkastus: Nils Cleve ja Jouko Voionmaa 1935
Kaivaus ja kartoitus: Nils Cleve ja A. M. Tallgren 1936
Inventointi: Hjelmer Salmo 1943
Inventointi: Jyri Saukkonen 1985. (Kanta-Hämeen mui-
naisjäännökset, SkI:n julkaisu II:161 v. 1988)

Aikaisemmat löydöt: KM 9521:1 - 21, 9726:1 - 135, 10474:1 - 86; kalmistolöytöjä.
 KM 10156: saviastianpaloja, palanutta luuta
 KM 23619:1 - 2; savikiekko, palanutta kuonamaista savea, saviastianpaloja, rauta- ja pronssiesineitä.

Kaivauslöydöt v.1988: -

Tutkimusperuste: Rautakautisen kalmistoalueen pohjoisosan tutkiminen tulevan pientalon rakentamisen varalta ja rautakautisen asuinpaikan etsiminen.

Kohteen kuvaus:

Kohde sijaitsee n. 1,25 km kaakkoon Kalvolan kirkosta, Äimäjärven länsirannalla, röykkiöalueen pohjoispuolella. Tutkimusalueen keskellä oli harvaa havumetsää kasvava moreenimäki, jota pellot ympäröivät. Mäen koillispuoli oli loivahkoa savista rantaniittyä. Mäen länsirinteessä oli erilaisia soikeita painanteita, osa niistä muistutti nauriskuoppia. Traktoritallille oli mäen luoteispuolelle tasattu rakennuspaikka, joka oli lohkaissut osan mäentörmästä.

Tutkimusmenetelmät:

Ensisijaisen tehtävän mukaan rakennuspaikalle oli tarkoitus rajata pienehkö tasokaivausalue, mutta tutkimuspaikalle saavuttaessa voitiin todeta, että paikalle oli ehditty pystyttää talonperustus. Avasimme rakennusperustan viereen metrin levyiset koeojat. Mäen länsirinteen painanteeseen (naurishauta?) kaivettiin myös koeoja. Näiden lisäksi tehtiin ympäristöön 10 kpl 1 x1 metrin suuruista koekuoppaa.

Tutkimustulokset:

Koeojien maaperä oli kivikkoa, eikä niistä löytynyt mitään muuta kuin paikalle haudatun naudan luurangon osia. Koekuopat osoittautuivat myös löydöttömiksi. Talon paikan kaakkoispuolelle aivan tontinrajalle tehdyn koekuopan perusteella voitiin todeta, että paikalla oli sama laakea maanalainen kivikko, joka näkyi N. Cleven kartassa v. 1936. Saman kartan röykkiöt 1-5 olivat säilyneet melko hyvin, lukuunottamatta röykkiötä no 3, jonka pellon puoleinen reuna on vaurioitunut perunapeltoa kynnettäessä. Tutkimusalueelta löytyi merkkejä vain nykyaikaisesta asutuksesta (1800-1900 -luvulta?) eikä tämän lyhyen tutkimusajan puitteissa ja kahden kaivajan avulla voitu tutkia aluetta tarkemmin.

Helsingissä 25. 3. 1991

Simo Vanhatalo
 Simo Vanhatalo

Valokuva- ja dialuettelo:

kuvan, negatiivin / dian numero: aihe:

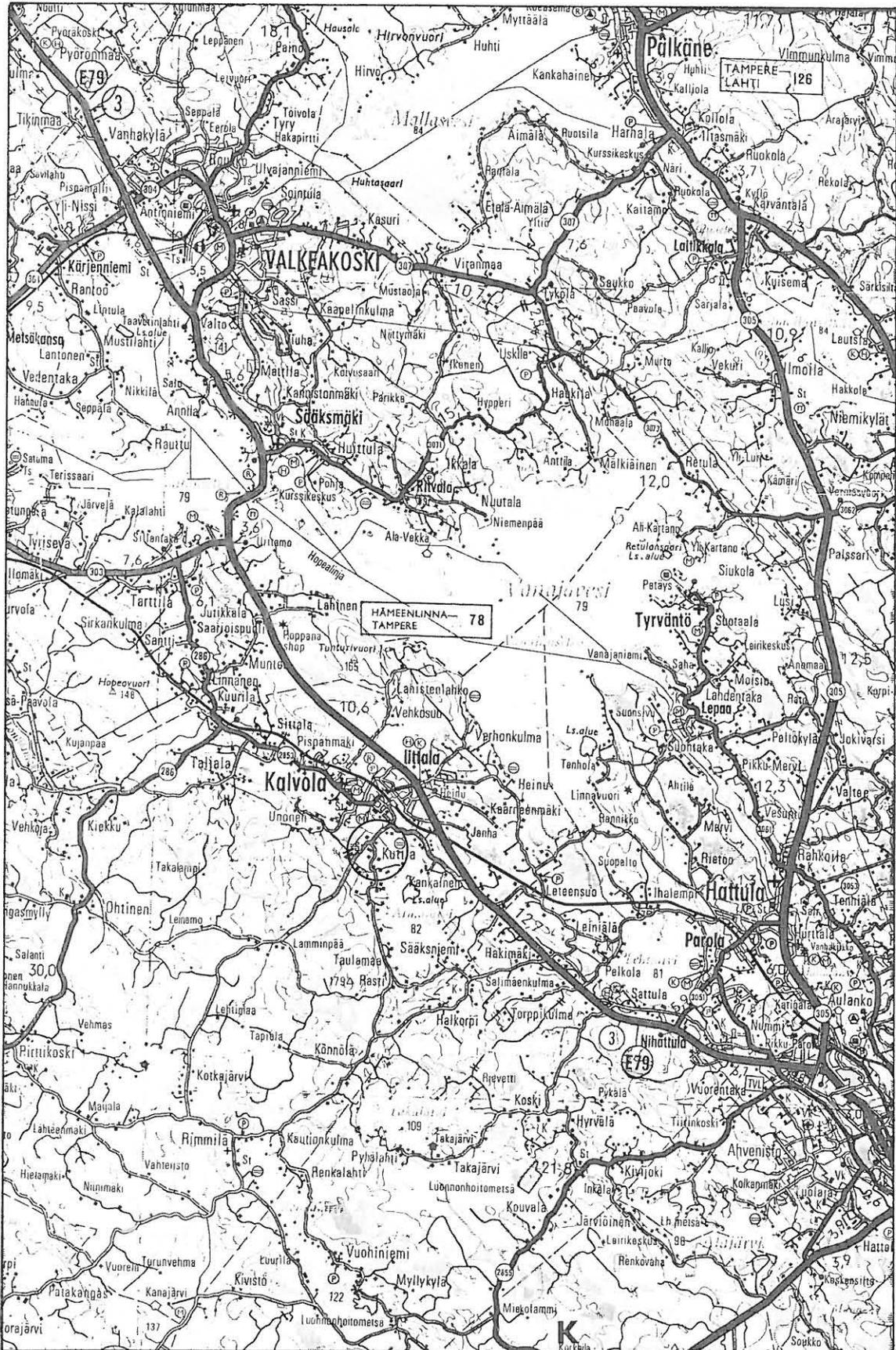
Kuva 1 f.72478 / d.15370	Yleiskuva, koekaivausalue mäntymetsikön reunassa rakennuksen sen perustusten kohdalla, kuvattu lounaasta.
Kuva 2 f.72479 / d.15371	Yleiskuva, taustalla metsikössä hautaröykkiöalueen luoteisosaa, kuvattu lännestä.
Kuva 3 f.72480 / d.15373	Yleiskuva hautaröykkiöalueen pohjoisosaa, kuvattu lännestä.
Kuva 4 f.72481 / d.15372	Yleiskuva, hautaröykkiöalueen luoteisosaa, kuvattu lounaasta.
d.15374	Hautaröykkiöalueen lounaisosaa, kuvattu länsiluoteesta.
Kuva 5 f.72482 / d.15375	Kaakko- luode -suuntainen koeoja, kuvattu kaakosta.
Kuva 6 f.72483 / d.15376	Lounais-koillis -suuntainen koeoja, kuvattu lounaasta.
Kuva 7 f.72484 / d.15377	Hautaröykkiön no 3 reuna on tuhoutunut peltotöissä, kuvattu kaakosta.
Kuva 8 f.72485	Tutkimusalueen pohjoisosaa, traktoritallin paikka, kuvattu koillisesta.

KALVOLA Peltokutila (Ihalahonmäki)

GT4-karttaote

S. Vanhatalo 1988

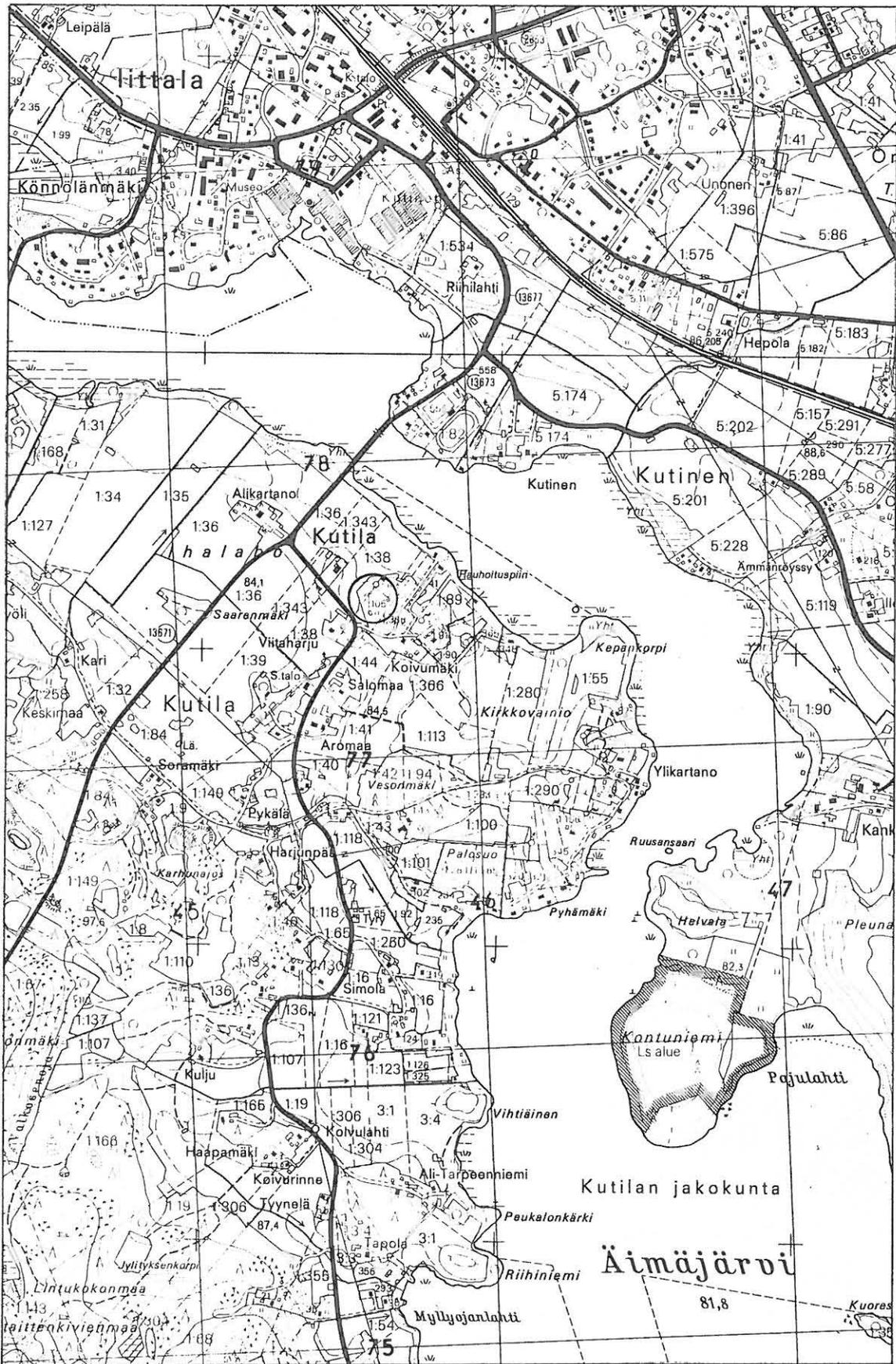
1:200 000 p. 1987

S. Vanhatalo 1988

1:20 000

x=6774 16, y=507 58, z=93.5-94.5

6775 00

6774 00

507 00

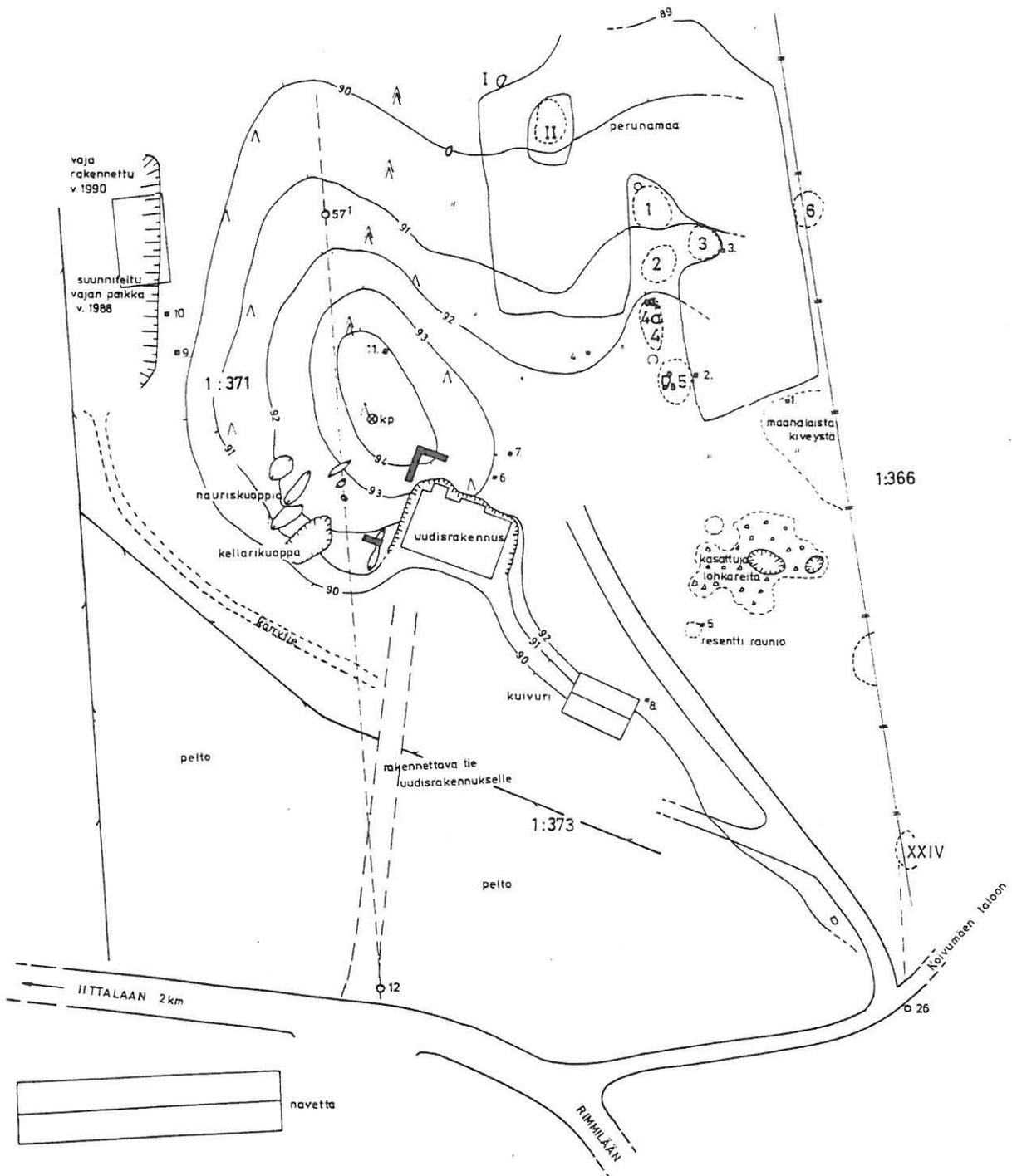
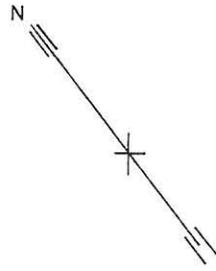
508 00

KALVOLA 46 KUTILA
 PELTOKUTILA
 S. Vanhatalo 1988

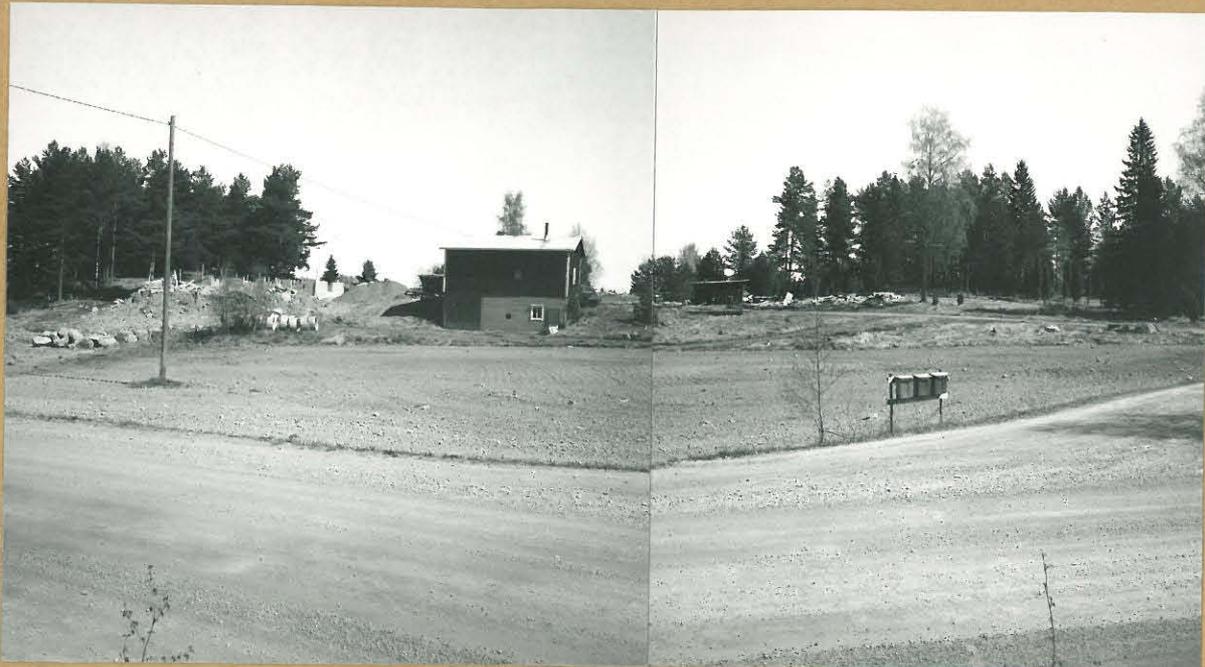
Yleiskartta ~~4:500~~ 1:1000
 piirt. K. Katiskoski

- ■ kaivausalueet ja koekuopat 1-11
- ⊗ kiintopiste (maakivi) 95,27 m mpy, lukema 010
- ①-⑥ varmoiksi katsotut hautaröykkiöt (Cleve 1936)
- ①-② epävarmat hautaröykkiöt (Cleve 1936)
- ⑫ rajapyykki, n:o ja tilanraja

0 10 50 m

KALVOLA Peltokutila (Ihalahonmäki) Yleiskartta N. Cleve v.1936
(S. Vanhatalo 1988)

KUVA 1 / f. 72478

YLEISKUVA, KOEKAIVAUSALUE MÄNTYMETSIKÖN REUNASSA, RAKENNUKSEN PERUSTUSTEN KOHDALLA, KUVATTU LÖUNAASTA.

KUVA 2 / f. 72479

YLEISKUVA, TAUSTALLA METSIKÖSSÄ HAUTARÖYKKIÖALUEEN LUOTEISOSAA, KUVATTU LÄNNESTÄ.

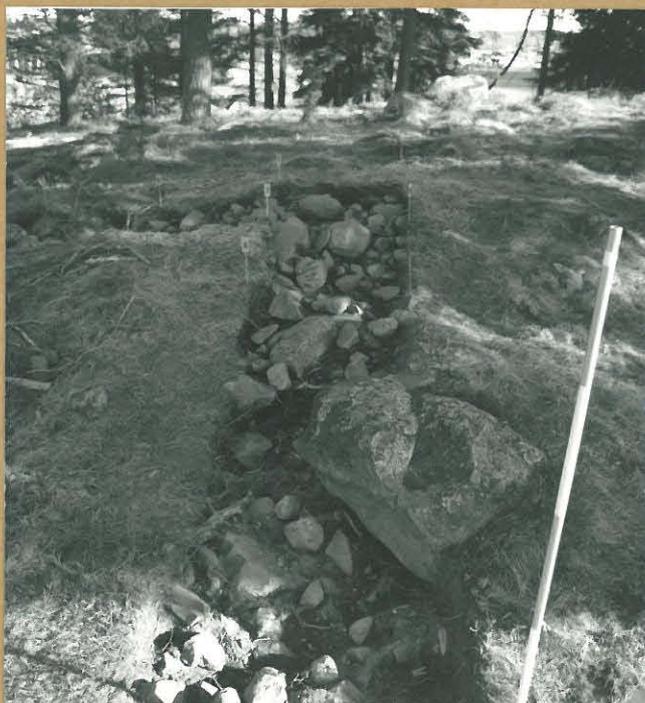

KUVA 4 / f. 72481

YLEISKUVA, HAUTARÖYKKIÖALUEEN LUOTEISOSAA, KUVATTU LÖUNAASTA

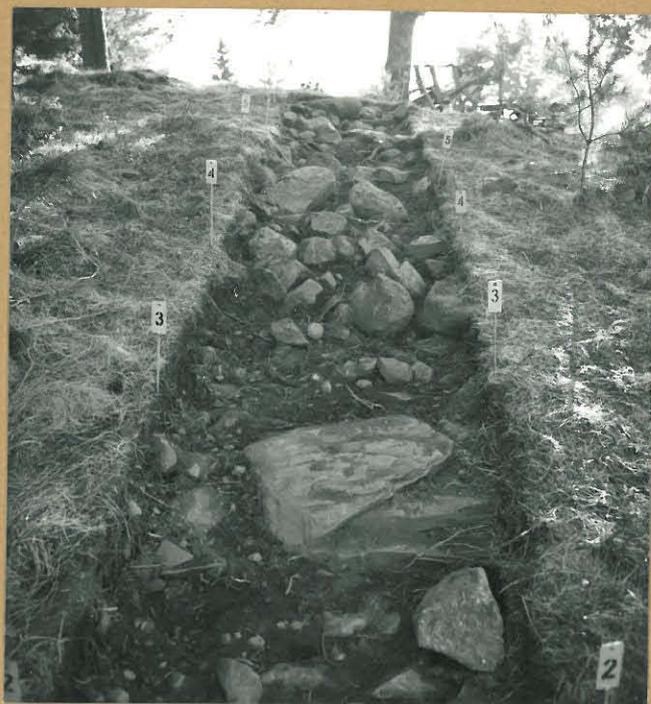
KUVA 3 / f. 72480

YLEISKUVA, HAUTARÖYKKIÖALUEEN POHJOISOSAA, KUVATTU LÄNNESTÄ.

KUVA 5/f. 72482

SE-NW-SUUNTAINEN KOEJOJA, KUVATTU KAAKOSTA.

KUVA 6/f. 72483

SW-NE-SUUNTAINEN KOEJOJA, KUVATTU LÖUNNAASTA.

KUVA 7/f. 72484

HAUTARÖYKKIÖ N° 3, KIVEYKSENREUNA ON TUHOUTUNUT PELTOTOISSÄ, KUVATTU KAAKOSTA.

KUVA 8/f. 72485

TUTKIMUSALVEEN POHJOISOSA, TRAKTORITALLIN PAIKKA, KUVATTU KOILLISESTÄ.